

XX. MEMORIÁL prof. MUDr. Jána Kňazovického

Slov. chir., 2013; roč. 10(4): 152–156

Motto:

Nihil est annis velocius

Nič nebeží rýchlejšie ako roky

Ovidius

Veľmi rýchlo uletelo 20 rokov od prvého Memoriálu prof. Kňazovického. Pri jubilejnom XX. memoriáli považujeme za vhodné uviesť niekoľko historických údajov o jeho vzniku, doterajšom priebehu, obsahu a budúcnosti. Myšlienka usporiadať Memoriál prof. MUDr. Jána Kňazovického, v rámci Spolku lekárov v Košiciach každý rok v týždni, v ktorom sa prof. Kňazovický narodil – 27. október 1893, vznikla pri oslave 100. výročia jeho narodenia, ktoré sa uskutočnilo v rámci X. Dies Jessenii dňa 28. mája 1993 (obrázky 1, 2, 3).

Súčasne na tejto oslave poslucháreň č. 1, LF UPJŠ, Trieda SNP 1, na základe rozhodnutia vedenia LF UPJŠ bola pomenovaná na Poslucháreň prof. Kňazovického. Na základe dohody

Obrázok 3. Profesor I. Jurkovič, dekan LF UPJŠ, odhaľuje tabuľu na Posluchárni prof. Kňazovického.

Obrázok 4. Memoriál prof. Kňazovického v posluchárni prof. F. Póra v VI. pavilóne FN L. Pasteura v roku 1988

Obrázok 5. Náhrobný kameň prof. MUDr. J. Kňazovického a jeho rodiny na cintoríne Rozália v Košiciach

Obrázok 1. Slávnostné otvorenie X. Dies Jessenii v r. 1993. Sprava doc. J. Vajó, prof. P. Pafko (Praha), prof. I. Jurkovič – dekan LF UPJŠ Košice, prof. J. Černý (Bratislava), MUDr. I. Kochan – riaditeľ FN sP L. Pasteura, doc. I. Kundrát

Obrázok 2. Účastníci X. Dies Jessenii

Obrázok 6. Na fotografii sú prítomní účastníci spomienkovej akcie na cintoríne Rozália – zástupcovia UN L. Pasteura, LF UPJŠ, I. a II. chirurgickej kliniky, Neurochirurgickej kliniky, Spolku lekárov v Košiciach a rodiny prof. Kňazovického.

iniciátorov s vedením Spolku lekárov v Košiciach na Memoriáli prof. MUDr. J. Kňazovického sú prednesené prednášky autorov z *dcérskych kliník pôvodnej materskej* Chirurgickej kliniky LF UPJŠ v Košiciach – z I. chirurgickej kliniky, II. chirurgickej kliniky, Kliniky úrazovej chirurgie, Neurochirurgickej kliniky a Kliniky plastickej a rekonštrukčnej chirurgie. Koordinátorom Memoriálu bol poverený doc. MUDr. J. Vajó, CSc.

Prvý Memoriál prof. MUDr. J. Kňazovického sa konal 27. októbra 1993 o 15.00 hod., v Posluchárni prof. MUDr. S. Kostlivého v II. pavilóne FN L. Pasteura, v deň stého výročia narodenia prof. Kňazovického. I. – V. memoriál sa uskutočnil v Posluchárni prof. MUDr. S. Kostlivého v II. pavilóne, VI. – XIV. memoriál sa z technických príčin konal v Posluchárni prof. F. Póra v VI. pavilóne FN LP (obrázok 4). Od XV. memoriálu 29. 10. 2007, sa konali, konajú a budú konať v posluchárni č. 1 – Posluchárni prof. Kňazovického na LF UPJŠ v Košiciach, Trieda SNP č. 1.

Na doterajších 19 memoriáloch odzneli prednášky na veľmi dobrej odbornej a vedeckej úrovni, často s bohatou diskusiou, ktoré spĺňali požiadavky na prednášky, ktoré sú prezentované v rámci Spolku lekárov v Košiciach. Boli tu prednášky z rôznych oblastí našej chirurgickej činnosti, o pacientoch od veku novorodeneckého až po vysokú starobu. Prednášky venovali pozornosť novým trendom v chirurgii, otázkam etiky v chirurgii a jej nadstavbových odboroch, ako aj otázkam intenzívnej starostlivosti v chirurgii od dôb prof. Kňazovického po súčasnosť, využitia nových operačných techník v našej operačnej činnosti a ekonomický náročných operácií na našich pracoviskách. Záujem vzbudili aj kazuistiky z našej chirurgickej činnosti, ako aj téma *Quo vadis chirurgia na začiatku 21. storočia*. V rámci XI. memoriálu, ktorý sa konal 27. októbra 2003, v deň 110. výročia narodenia prof. Kňazovického, súčasný predstaviteľ a pracovníci pracovísk košickej chirurgickej školy, vedenie LF UPJŠ, vedenie FN LP a členovia rodiny, pamiatku prof. MUDr. Kňazovického uctili aj návštevou jeho hrobu na cintoríne Rozália (obrázky 5, 6).

Po dohode vedenia Spolku lekárov v Košiciach s koordinátorom a vedením I. a II. chirurgickej kliniky od XIX. memoriálu (24. 10. 2011) sa do jeho programu zaradili každý rok striedavo prednášky autorov z Kliniky kardiochirurgickej a Kliniky cievej chirurgie LF UPJŠ. V koordinácii od XIX. memoriálu s prof. Vajóom sa každý rok striedajú a budú striedať prednostovia I. a II. chirurgickej kliniky s predsavzatím, aby tradícia Memoriálu prof. Kňazovického bola zachovaná a udržiavaná aj ďalšími generáciami košickej chirurgickej školy.

XX. memoriál prof. Jána Kňazovického sa konal 29. októbra 2012 o 15.00 hod., v seminárnej

miestnosti LF UPJŠ s témou: **„Spomíname na našich učiteľov a kolegov.“**

Koordinátori: prof. MUDr. Július Vajó, DrSc., II. chirurgická klinika UN LP, prof. MUDr. Jozef Radoňak, CSc., I. chirurgická klinika UN LP, LF UPJŠ v Košiciach.

V prednáškach doplnených obrazovou dokumentáciou bola spomienka a daná úcta našim zosnulým učiteľom a kolegom.

Prednáška č. 1: Bober J., Radoňak J.,

z I. chirurgickej kliniky LF UPJŠ.

MUDr. M. Kováčik, CSc.

(*11. 2. 1927 – †27. 9. 2001)

Narodil sa v Rosine pri Žiline. Štúdium medicíny začal na LF UK v Bratislave a ukončil na LF v Košiciach v roku 1951. Po promócií pracoval 1 rok v Ústave anatómie LF v Košiciach, od roku 1952 do roku 1958 bol odborným asistentom chirurgickej kliniky. Od roku 1958 vykonával funkciu primára chirurgického oddelenia NSP Gelnica, až do roku 1961. V septembri 1961 sa na chirurgickú kliniku do Košíc vrátil do funkcie kuratívneho zástupcu prednostu kliniky. V tejto funkcii pracoval do roku 1990 (takmer 30 rokov), až do odchodu do dôchodku.

Napriek náročnej kuratívnej práci sa zapojil aj do vedeckej, prednáškovej a publikačnej činnosti. V roku 1982 obhájil kandidátsku dizertačnú prácu a získal vedeckú hodnosť kandidáta vied.

Primár MUDr. M. Kováčik, CSc., bol dobrý človek, lekár-chirurg, ktorý zdraviu chorých venoval veľa námahy, bez ohľadu na vlastné záujmy a zdravie.

MUDr. Ján Šalling

(*27. 7. 1922 – †4. 11. 2006)

Narodil sa v Mengusovciach. Študoval na LF Slovenskej univerzity v Bratislave. Po promócií v r. 1950 – 1953 pôsobil na chirurgicko-gynekologickom oddelení v Kežmarku.

Na Chirurgickú kliniku KÚNZ v Košiciach nastúpil v marci 1954. Od roku 1956 ako asistent na LF mal predpoklady aj pre vedeckú prácu. Zvrát nastal r. 1960, keď z ideologického dôvodu ako veriaci nestraník, čo verejne na previerke prehlásil, bol zo školstva do týždňa prepustený. Nakoniec pod tlakom a vyhrážkami zo strany ŠTB, aby pristúpil na spoluprácu, čo odmietol, opustil dobrovoľne ako 38-ročný aj klinickú chirurgiu, ktorá bola jeho

životnou voľbou. Po odchode pracoval v OÚNZ na chirurgickej ambulancii v Košiciach-Starom Meste a na Poliklinike Sever do roku 1968.

V rokoch 1968 – 1972 pracoval ako chirurg v Hospital Aziaq Othmana v Tunise. Po návrate a otvorení novej FN na Tr. SNP, nastúpil r. 1974 ako vedúci lekár na chirurgické oddelenie polikliniky. Cenným prínosom boli i jeho inštruktážne filmy pre výučbu poslucháčov medicíny, ktorým sa pri ich výučbe na ambulancii rád venoval.

Čenil si prácu a priateľstvo bývalých kolegov. Vysoko si vážil osobný vzťah prof. Kňazovického k nemu, vzťah dobrého učiteľa k žiakovi.

MUDr. Karolína Tomoriová

(*21. 1. 1928 – †1. 4. 2007)

Narodila sa v Čiernej Hore v severnej časti Spiša. Štúdium medicíny absolvovala v rokoch 1948 – 1953 na LF v Košiciach. Už ako študentka mala blízky vzťah k chirurgickým disciplinám a od januára 1954 s plným nasadením pracovala na chirurgickej klinike ako sekundárna lekárka pod vedením prof. Kňazovického a neskôr akademika Matejíčka.

V roku 1969 nasledovala manžela, ktorý bol menovaný za vedúceho Ústavu fyziológie a neskôr prodekana novozaloženej Lekárskej fakulty Univerzity Komenského v Martine. Pracovala na tamojšej chirurgickej klinike ako ordinárka pre onkochirurgiu. V roku 1985 získala čestný titul „najlepší pracovník FNŠP“ v Martine a dostala štátne vyznamenanie „Zaslúžilý lekár“.

V roku 1986 sa vrátila s rodinou do Košíc a pracovala na chirurgickej klinike a na pobočke Ústavu doškolovania lekárov v Košiciach. Od januára 1991 do roku 2002 pracovala ako chirurg v nemocnici s poliklinikou v Moldave nad Bodvou, odkiaľ odišla do dôchodku.

MUDr. Karolína Tomoriová v našich spomienkach bola a zostane ako dobrosrdečná, láskavá, nesmierne obetavá a skromná lekárka-chirurgička, akých bolo a je stále málo.

MUDr. Július Štuller, CSc.

(*10. 1. 1924 – †21. 3. 1999)

Narodil sa 10. 1. 1924 v Dolných Slažanoch, okres Zlaté Moravce. Od roku 1945 študoval na LF UK v Bratislave. Promoval 29. 6. 1951.

Od promócie pracoval na chirurgickom oddelení v Zlatých Moravciach ako sekundárny lekár, neskôr ako zástupca prednostu chirurgického oddelenia. Od 1. 1. 1956 prešiel do služieb Chirurgickej kliniky FN v Košiciach ako sekundár-

ny lekár, od 1. 10. 1956 ako odborný asistent. Od januára 1968 do januára 1972 pôsobil ako expert v Maroku. V roku 1976 získal hodnosť kandidáta vied. Od roku 1980 až do septembra 1985 pôsobil znova ako expert v Alžírsku. V septembri 1985 odišiel do starobného dôchodku.

doc. MUDr. Ján Sabo-Nacko, CSc.

(*22. 3. 1938 – †14. 8. 2001)

Narodil sa v Snine. Študoval na LF UK v Bratislave. Po ukončení štúdia nastúpil na chirurgickú kliniku v Košiciach dňa 24. 7. 1962 a pracoval tu nepretržite až do svojej smrti. Prešiel funkciami sekundárneho lekára, ambulatného lekára, odborného asistenta i docenta v odbore chirurgia. Venoval sa všeobecnej chirurgii so zameraním na brušnú chirurgiu. Svojou aktivitou a skúsenosťami získanými v Prahe prispel veľkou mierou pri spúšťaní transplantačného programu životne dôležitých orgánov v Košiciach, predovšetkým v oblasti odberov orgánov pre transplantačné účely i koordinátorskou činnosťou nášho transplantačného centra. Jeho obdivuhodné organizačné schopnosti boli vždy zárukou úspešného priebehu rôznych vedeckých podujatí (kongresov, sympózií i vedeckých konferencií), kde pôsobil ako organizačný tajomník. Bol priamy, skromný, ochotný, pracovitý a priateľský.

MUDr. Ivan Blažej

(*4. 9. 1945 – †27. 1. 2005)

Narodil sa vo Vrútkach, okr. Martin. Štúdium na LF UPJŠ v Košiciach ukončil v roku 1969. Od roku 1971 pracoval na chirurgickej klinike ako sekundárny lekár. Od roku 1979 do 31. 12. 1989 pôsobil na LF UPJŠ ako odborný asistent na chirurgickej klinike.

Už ako odborný asistent, ale aj neskôr vo funkcii primára I. chirurgickej kliniky, bol aktívny vo vedeckej, publikačnej a prednáškovej činnosti.

Od 1. 1. 1990 nastúpil do funkcie primára Chirurgickej kliniky FNŠP – Tr. SNP č. 1. Túto funkciu vykonával do 31. 08. 2001.

Pri vykonávaní zodpovednej funkcie primára sa ukázali jeho povahové vlastnosti. Bol pracovitý, čestný, spravodlivý, pravdovravný, precízny a spoľahlivý.

Od 1. 9. 2001 až do 15. 9. 2003 vykonával na I. chirurgickej klinike funkciu konziliára. Dňa 15. 9. 2003 prešiel do služieb NsP v Kráľovskom Chlmci a tu vykonával funkciu primára chirurgického oddelenia. Túto činnosť vykonával veľmi svedomite,

s maximálnou spokojnosťou vedenia nemocnice, svojich spolupracovníkov ako aj chirurgických chorých až do svojej náhlej a nečakanej smrti.

MUDr. Igor Chymčák

(*20. 1. 1960 – †20. 6. 2006)

Narodil v Košiciach. V rokoch 1978 – 1984 študoval na LF UPJŠ v Košiciach. Po ukončení štúdia nastúpil na popromočnú prax v septembri 1984 na chirurgickú kliniku v Košiciach do funkcie sekundárneho lekára. I. atestáciu úspešne absolvoval v roku 1988 a II. atestáciu z chirurgie absolvoval v roku 2003. Od roku 1989 sa jeho zdravotný stav postupne zhoršoval. Opakované hospitalizácie a opakovaný pokus o zaradenie do pracovného procesu boli postupne menej a menej úspešné.

Koncom roka 2004 odišiel do invalidného dôchodku a prerušil úplne kontakt z pracoviskom.

Prednáška č. 2: Vajó J., Belák J.,

z II. chirurgickej kliniky LF UPJŠ:

doc. MUDr. Jozef Andrašina, CSc.

(*18. 12. 1926 – †16. 9. 1986)

Narodil sa v Gelnici. Promoval na LF v Košiciach v roku 1959. Odborný asistent, docent, vedúci vedeckého laboratória chirurgickej kliniky, vedúci katedry chirurgie, krajský odborník pre chirurgiu, prednosta Kliniky detskej chirurgie FN. Bol vynikajúcim pedagógom, vedeckým pracovníkom a lekárom (pozri podrobnejšie Universitas Šafarikiana, ročník XXX.X, č. 1; Spomienka na doc. MUDr. Jozefa Andrašinu, CSc.).

doc. MUDr. Ladislav Bárdoš, CSc.

(*15. 6. 1914 – †2. 9. 1995)

Narodil sa v Podbieli na Orave. Promoval na LF UK v Bratislave v roku 1938. Pracoval na chirurgickom oddelení v Martine, od r. 1946 ako sekundárny lekár na chirurgickom oddelení, potom na klinike v Košiciach. V roku 1957 bol menovaný docentom v odbore chirurgia. Významnou mierou sa zaslúžil o rozvoj hrudnej chirurgie, chirurgie pažeráka a rekta na chirurgickej klinike v Košiciach. Jeho monografia „Chirurgia náhlych príhod hrudníkových“ výrazne zviditeľnila košickú chirurgickú kliniku, LF UPJŠ, ale i slovenskú hrudníkovú chirurgiu.

doc. MUDr. Miroslav Janík, CSc.

(*12. 7. 1937 – †20. 10. 2008)

Narodil sa vo Veľkom Rovnom, okres Bytča. Promoval v roku 1962 na LF UK v Bratislave. V rokoch 1962 – 1992 pracoval na oddelení hrudníkovej chirurgie Odborného liečebného ústavu TaRCH Vyšné Hágy ako sekundárny lekár, potom poverený vedením oddelenia hrudníkovej chirurgie a riaditeľ OLÚ TaRCH. V roku 1993 nastúpil na II. chirurgickú kliniku, pracoval tu najprv ako ordinár pre hrudníkovú chirurgiu, potom odborný asistent a od r. 1999 ako docent. Publikoval viac ako 50 prác a predniesol viac ako 100 prednášok doma i v zahraničí. Jeho odborná a vedecká činnosť bola ocenená SLS udelením bronzovej medaily „Propter merita“.

MUDr. Ján Chymčák

(*4. 2. 1922 – †19. 9. 2010)

Narodil sa v Palote, okres Medzilaborce. Promoval na LF Univerzite Karlovej v Prahe v roku 1950. V rokoch 1951 – 1954 sekundárny lekár chirurgickej kliniky, 1954 – 1964 odborný asistent chirurgickej kliniky, 1964 – 1982 lekár samostatne pracujúci, ordinár pre detskú chirurgiu, 1982 – 1982 lekár samostatne pracujúci na Klinike detskej chirurgie FN Košice. Skromný, priateľský kolega, trpezlivý operatér s jemnou a precíznou operačnou technikou a rozvážnosťou v diagnostike a otcovským vzťahom k detským pacientom.

MUDr. Ladislav Janočko

(*12. 10. 1929 – †27. 7. 1986)

Narodil sa v Barci. Bol poslucháčom teológie prvého ročníka Vysokej rehoľnej školy bohosloveckej v Nitre. Po zrušení rehole z kádrových dôvodov nemohol byť prijatý na vysokú školu. Pracoval ako robotník, dva roky bol vojakom pomocného technického práporu PTP. 3. 2. 1955 nastúpil do zamestnania v Štátnej vedeckej knižnici v Košiciach, kde bol bibliografickým spravodajcom biologických, lekárskech a technických vied. Po kladnom hodnotení jeho práce v ŠVK bol prijatý na LF UPJŠ v Košiciach, v rokoch 1959 – 1962 absolvoval tri ročníky štúdia a napriek tomu, že študoval s výborným prospechom, 2. 4. 1962 z politických dôvodov bol zo štúdia na LF UPJŠ vylúčený. V rokoch 1962 – 1964 pracoval najprv ako robotník vo VSŽ a potom za pomoci doc. MUDr. Andrašinu, CSc., ako pracovník pre vedecké informácie vo vedeckom laboratóriu Chirurgickej

kliniky LF UPJŠ. V rokoch 1964 – 1967 pokračoval v štúdiu na LF UPJŠ, kde bol promován 18. 6. 1967. Od 1. 7. 1967 pracoval vo vedeckom laboratóriu Chirurgickej kliniky UPJŠ, bol prijatý za externého ašpiranta, obhájil ašpirantské minimum. Od 15. 5. 1984 do 27. 7. 1986 bol lekárom na pooperačnom odd. chirurgickej kliniky. Bol spoluautorom alebo autorom 21 publikácií a 65 prednášok. Jeho činnosť prerušila zákerá choroba a smrť vo veku 57 rokov. Bol skromný, pracovitý a šlachetný človek, dobrý priateľ a lekár.

MUDr. Tibor Choleva
(*1. 4. 1940 – †?)

Narodil sa v Košiciach. Promoval na Fakulte detského lekárstva Univerzity Karlovej v Prahe v roku 1963. Na chirurgickú kliniku nastúpil v roku 1964 ako sekundárny lekár, jeden rok pracoval na klinike plastickej chirurgie. Od 1. 7. 1963 pracoval ako lekár samostatne pracujúci na chirurgickej klinike. Opakovane pracoval ako lodný lekár Čsl. námornej plavby v zahraničí a ako chirurg na expertíze v Lýbii. 15. 10. 1974 bol prijatý za odborného asistenta chirurgickej kliniky, od 1. 6. 1982 bol v stave kliniky detskej chirurgie. 31. 1. 1990 ukončil pracovný pomer na LF UPJŠ a na klinike detskej chirurgie. O jeho ďalšom pôsobení vedomosti nemáme. Zomrel asi pred dvomi rokmi.

MUDr. Anton Horbaj
(*1. 9. 1946 – †31. 6. 2009)

Narodil sa v Slanci. Promoval na LF UPJŠ v Košiciach v roku 1970. 19. 7. 1970 bol prijatý na chirurgickú kliniku ako sekundárny lekár. Od 1. 6. 1982 pracoval na klinike detskej chirurgie, potom na II. chirurgickej klinike. Zúčastnil sa školiaceho pobytu na klinike detskej chirurgie v Prahe. Pracoval ako sekundárny lekár, starší sekundárny lekár a lekár samostatne pracujúci. V rokoch 1991 – 1994 bol ako chirurg na expertíze v Bengházii – Lýbia. Kamarátsky, skromný kolega nás opustil nečakane a náhle 31. 6. 2009.

MUDr. Mária Földiová
(*6. 9. 1933 – †?)

Narodila sa v Rimavskej Sobotke. Promovala na LF UPJŠ v Košiciach. Pracovala na chirurgickom oddelení v Rožňave. 1. 9. 1968 nastúpila na chirurgickú kliniku ako odborná asistentka. Od 1. 10. 1972 pracovala v chirurgickej ambulancii Polikliniky Juh a od 1. 6. 1982 ako chirurgický konziliár pre dospelých na klinike detskej chirurgie a potom na Poliklinike Staré Mesto. O jej ďalšom pôsobení a živote informácie nemáme. Spomíname na ňu ako na skromnú, pracovitú a zodpovednú lekárku s priateľským vzťahom ku kolegom.

MUDr. Andrej Rychlo, CSc.
(*12. 3. 1927 – †25. 9. 2005)

Narodil sa v Užhorode. Promoval na LF UK v Bratislave. Bol odborným lekárom pre patológiu. 1. 3. 1959 nastúpil do vedeckého laboratória Chirurgickej kliniky LF UPJŠ a pracoval na úseku patomorfologie a histologie. Po zlúčení vedecko-výskumných pracovísk LF UPJŠ na klinikách a vzniku Ústavu experimentálnej medicíny v roku 1984 prešiel pracovať do tohto ústavu, kde pracoval ako histopatológ na oddelení morfologickom.

Prednáška č. 3: Sidor Z., Kitka M., Ivanecký Š., z Kliniky úrazovej chirurgie a CPO UN L. Pasteura

MUDr. J. Bauer – zakladateľ košickej traumatológie, MUDr. V. Polyák, prof. MUDr. M. Kováč – lekári na úrazovej chirurgii.

Primár MUDr. Ján Bauer
(*24. 6. 1920 – †4. 2. 1999)

Narodil sa v Zlatých Moravciach. Promoval v roku 1944 na LF SU v Bratislave. Pracoval na Chirurgickej klinike LF v Bratislave, na chirurgickom oddelení v Leviciach, v Zlatých Moravciach a vo Zvolene. V roku 1950 nastúpil na Chirurgickú kliniku LF v Košiciach, kde pri všeobecnej chirurgii sa venoval hlavne úrazovej chirurgii. Keď v rámci KÚNZ Košice bolo zriadené traumatologické oddelenie, stal sa jeho primárom a v tejto funkcii pôsobil až do odchodu do dôchodku r. 1986. Bol krajským odborníkom pre úrazovú chirurgiu, predsedom sekcie úrazovej chirurgie SCHS SLS. Významnou mierou sa zaslúžil o rozvoj úrazovej chirurgie vo Východoslovenskom kraji a na Slovensku.

prof. MUDr. Michal Kováč, DrSc.
(*21. 3. 1929 – †22. 3. 1996)

Narodil sa vo Važci. Promoval na LF v Košiciach v roku 1953. Pracoval ako odborný asistent na Katedre fyziológie LF a od r. 1971 ako odborný asistent chirurgickej kliniky, venoval sa hlavne úrazovej chirurgii. V roku 1977 bol habilitovaný za docenta a v roku 1978 sa stal prednostom ortopedickej kliniky. V roku 1985 bol inaugurovaný za profesora. Bol vedúcim Katedry chirurgických odborov na LF UPJŠ, členom domácich a zahraničných odborných spoločností a koordinátorom rezortného výskumu v ortopedii.

Primár MUDr. Viliam Polyák
(*22. 3. 1929 – †3. 1. 1996)

Narodil sa v Domaši, okres Želiezovce. Promoval na LF v Košiciach v roku 1957. Od roku 1956 pracoval ako odborný asistent na chirurgickej klinike. V rokoch 1953 – 1959 pracoval na traumatologickom oddelení KÚNZ. Spolupracoval

pri organizovaní dopravnej a záchranej služby v rámci FN a KÚNZ. Keď sa v Košiciach vytvorila SRZP 1. 1. 1974, bol poverený jeho vedením ako primár SRZP a významnou mierou sa zaslúžil o jeho ďalší rozvoj a budovanie materiálne a personálne.

Prednáška č. 4: Gajdoš M., z Neurochirurgickej kliniky LF UPJŠ: Z histórie neurochirurgie na Slovensku a v Košiciach

Prednáška č. 5: Zábavníková M., Guzanin Š., z Kliniky plastickej a rekonštrukčnej chirurgie LF UPJŠ: MUDr. R. Erdélyi, doc. A. Kipikaša – zakladatelia plastickej chirurgie v Košiciach

MUDr. Robert Erdélyi, DrSc.
(*1921 – †2005)

Narodil sa v Marosujvari, Rumunsko. Promoval na LF Univerzity Karlovej v Prahe v roku 1945. V rokoch 1945 – 1947 pracoval na internom a gynekologicko-pôrodnickom odd. Nemocnice Teplice-Šanov, v rokoch 1947 – 1949 na chirurgickom oddelení v Levoči a Prešove. V rokoch 1949 – 1952 pracoval na Klinike plastickej chirurgie LF hygienickej UK v Prahe, pod vedením akademika Burina, prv ako školenc, potom ako odborný asistent. V roku 1953, keď v rámci Chirurgickej kliniky LF v Košiciach vzniklo oddelenie plastickej chirurgie, bol poverený vedením tohto oddelenia. Keď v roku 1955 vzniklo samostatné oddelenie plastickej chirurgie, bol menovaný za primára tohto oddelenia. Na LF hygienickej UK Praha obhájil vedeckú hodnosť kandidáta vied (CSc.) a doktora vied (DrSc.). Vo funkcii primára samostatného oddelenia plastickej chirurgie FN KÚNZ Košice pôsobil do roku 1968, keď sa odsťahoval najprv do Prahy a potom do Kanady. Po nostrifikácii pôsobil v Toronte na súkromnej ambulancii plastickej chirurgie.

doc. MUDr. Albín Kipikaša, CSc.
(*1932 – †1993)

Narodil sa vo Vyšnom Slavkove. Promoval na LF v Košiciach v roku 1957. V rokoch 1957 – 1959 pracoval na chirurgickom oddelení v Rožňave. V roku 1959 nastúpil pracovať na oddelenie plastickej chirurgie v Košiciach. V roku 1969 atestoval z plastickej chirurgie, v roku 1970 obhájil kandidátsku dizertačnú prácu a získal titul CSc., v roku 1971 bol habilitovaný za docenta a vymenovaný za prednostu Kliniky plastickej chirurgie LF UPJŠ. V tejto

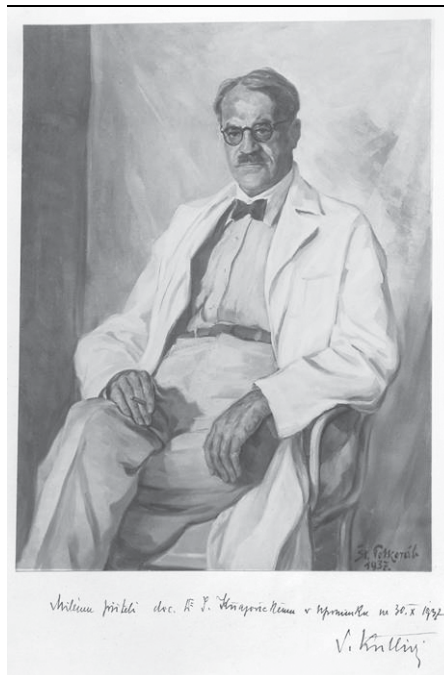

funkcii pôsobil do roku 1993. V roku 1964 bol lekárom Čsl. veľvyslanectva v Mongolsku a Číne. Uskutočnil prvú liposukciu v Československu. Mal citlivý prístup k pacientom aj k spolupracovníkom.

Po úvodnej časti XX. memoriálu vystúpil prof. MUDr. Emil Matejíček, DrSc., ktorý veľmi kladne hodnotil doterajšie memoriály, s potešením konštatoval, že sa tradícia zachovala, vyzval súčasných predstaviteľov košickej chirurgickej školy, aby bola naďalej zachovaná a poprial ďalším memoriálom prof. Kňazovického veľa úspechov. Na záver svojho vystúpenia ukázal auditóriu fotografiu portréту prof. MUDr. Stanislava Kostlivého od akademického maliara Štefana Polkorába (obrázok 7), ktorý prof. Kňazovický dostal s venovaním „*Milému příteli doc. Dr. J. Kňazovickému v upomienku na 30. X. 1937*“ od profesora Kostlivého. Tento obraz, prof. Kňazovický, keď odchádzal z funkcie prednostu kliniky, dal svojmu nástupcovi prof. Matějčkovi ako vzácnu pamiatku, ktorú má strážiť a potom odovzdať ďalšej generácii košických chirurgov.

Tento obraz portrétu prof. Kostlivého prof. Matějček odovzdal na XX. memoriáli prítomnému MUDr. Milošovi Kňazovickému, sekundárnemu lekárovi Kliniky úrazovej chirurgie UN L. Pasteura – vnukovi prof. Kňazovického s výzvou veľkej starostlivosti o tento obraz.

Obrázok 7. Portrét prof. MUDr. Stanislava Kostlivého od akademického maliara Štefana Polkorába

prof. MUDr. Stanislav Kostlivý
(*30. 10. 1877 Viedeň – †7. 12. 1946 Praha)

Jeho otec a matka pochádzali z Domažlíc v Chodsku. Medicínu študoval vo Viedni. Pracoval najprv vo Viedni, potom v Prahe a Třebíči. Po vzniku Lekárskej Fakulty Komenského univerzity v Bratislave v roku 1919, stal sa prednostom

chirurgickej kliniky tejto fakulty a prvým prorektorom Univerzity Komenského, v rokoch 1923 – 1925 rektor Komenského Univerzity. Založil prvú slovenskú chirurgickú kliniku v Bratislave, vychoval prvých vlastných slovenských chirurgov. Je zakladateľom slovenskej chirurgickej školy. V Košiciach je po ňom pomenovaná Ulica MUDr. Kostlivého a Poslucháreň prof. Kostlivého v II. pavilóne UN L. Pasteura na Rastislavovej ulici č. 43. Na pamiatku prof. Kostlivého počnúc rokom 1947 sa každoročne koná vedecké odborné podujatie SCHS SLS v Bratislave „*Chirurgický deň Kostlivého*“. Minulý rok (7. 12. 2012) sa konal 66. chirurgický deň Kostlivého.

Na XX. memoriáli prof. Kňazovického, spoločného vedeckého podujatia Spolku lekárov Košice, Regionálnej lekárskej komory Košice a UPJŠ Lekárska fakulta Košice bola bohatá účasť chirurgov, ale aj lekárov iných medicínskych odborov. Memoriál mal dôstojný priebeh, ktorého téma a atmosféra bola umocnená blížiacim sa Sviatkom všetkých svätých.

prof. MUDr. Július Vajó, DrSc.
emeritný prednosta II. chirurgickej
kliniky UN L. Pasteura a LF UPJŠ Košice
